

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 18 Mayıs 2022
Sayı : 3364

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 18/05/2022 16:49
Sayı: E-120.10-1018135

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de AKP iktidarı döneminde derinleşen antidemokratik uygulamalar, hukuk ve adalet sistemindeki bozulmalar, insan yaşamının günden güne değer yitirmesine neden olurken, mevcut sorunlara karşı iktidarın çözüm üretmeyi reddeden tutumu cezaevlerinde ise ciddi yaşam hakkı ihlallerine dönüşmüş durumdadır.

2002 yılında yani Türkiye’de AKP iktidara geldiğinde Adalet Bakanlığı verilerine göre, cezaevlerinde 59.429 tutuklu ve hükümlü bulunurken, Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevfikevleri Genel Müdürlüğü’nün 31 Mart 2022 tarihli verilerine göre, 269 kapalı, 86 açık, 10 kadın kapalı, 7 kadın açık, 8 çocuk kapalı, 4 çocuk eğitim evi olmak üzere toplam 384 ceza infaz kurumunda toplam 314.502 tutuklu ve hükümlü bulunmaktadır.

TBMM İnsan Hakları Komisyonu’nun Hükümlü Ve Tutuklu Haklarını İnceleme Alt Komisyonu raporları, İnsan Hakları Derneği raporları, Türk Tabipleri Birliği açıklamaları ve sivil toplum kuruluşlarının çalışmalarında Türkiye’de cezaevlerindeki hak ihlalleri açıkça gözler önüne serilmektedir. Türkiye’deki cezaevlerinde yaşanan yoğunlaşan hak ihlalleri arasında işkence ve kötü muamele, sağlık hakkı ihlalleri, çocuklara fiziksel ve psikolojik şiddet, çıplak arama, temiz suya erişim hakkı ihlali, yeterli beslenememe ve öz bakım ihtiyaçlarının karşılanmaması konularında ciddi iddialar bulunmaktadır.

Cezaevlerindeki en ciddi sorun ise yaşam hakkı ihlaline dönüşen hasta tutuklu ve hükümlülerin durumudur. Bu kapsamda 29.12.2004 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan 5275 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun’un “Hapis cezalarının infazında gözetilecek ilkeler” başlıklı 6. Maddesi’nde “Ceza infaz kurumlarında hükümlülerin düzenli bir yaşam sürdürmeleri sağlanır. Hürriyeti bağlayıcı cezanın zorunlu kıldığı hürriyetten yoksunluk, insan onuruna saygının korunmasını sağlayan maddî ve manevî koşullar altında gerçekleştirilir” ve “Ceza infaz kurumlarında hükümlülerin yaşam hakları ile beden ve ruh bütünlüklerini korumak üzere her türlü koruyucu tedbirin alınması zorunludur” hükümleri yer almaktadır.

5275 Sayılı Kanun’a 2013 yılında ayrıca hasta hükümlüler açısından bir iyileştirme olarak “Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi” başlıklı 16. Madde’ye “Maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen mahkûmun cezasının infazı üçüncü fıkrada belirlenen usule göre iyileşinceye kadar geri bırakılabilir” hükmü eklenmiştir.

İnsan Hakları Derneği (İHD) raporlarına göre, Türkiye’de cezaevlerinde 604’ü ağır olmak üzere 1605 hasta hükümlü bulunmaktadır. Raporlarda, hasta tutuklu ve hükümlü sayıların her yıl arttığına dikkat çekilerek bu kişilerin sağlık hizmetine erişiminde önemli sorunları olduğu, bağımsız ve nitelikli değerlendirmelere dayalı tıbbi değerlendirme raporu almaları önünde engeller bulunduğu belirtilmektedir.

Adli Tıp Kurumu raporlama süreçlerindeki sorunların araştırılması, cezaevlerinde artan hak ihlallerinin yanı sıra acil olması nedeniyle ağır hasta olan tutuklu ve hükümlülerin yaşam hakkına erişebileceği mekanizmaların kurulması, bu alandaki çözüm önerilerinin hızla belirlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci maddesi ve TBMM iç tüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

Adil Ezer
Anıtepe m.
Deniz YAVUZYILMAZ
Zonguldak Milletvekili

Ömer Fethi Gsren
Nişale
Buralı Ferhan
Muslu

CHP BİNGÖL
1923
Ankara Milletvekili

Kemal Zeybek
Samir

Atilla
Muhammed

3364 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
1 Palat Savaş	Tunceli	
2 SİBEL ÖZDEMİR	İstanbul	
3 Tuncel Özkan	Bursa	
4 Ali Selim	İstanbul	
5 Tufan Köse	Çorum	
6 Onursal Adıgüzel	İst.	
7 Tuncel KASIM	Kırklareli	
8 Neshat Horacı	Samsun	
9 İlhami Ören Ayar	Tekirdağ	
10 Abdurrahman Zülke	Adana	
11 Veli Ağababa	Malatya/Mr	
12 Hüseyin Yıldız	Aydın	
13 V. C. G. G. G. G.	Kırklareli	
14 Mehmet GÖKER	Burdur	
15		
16		
17		
18		
19		
20		

